

HAK VE SORUMLULUKLARIMIZ

Adres:

Kışla Mahallesi, 771. Sk.
Erciş Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Tel:(0432) 351 00 44

Hazırlayan:

Rehberlik Hizmetleri

HAK: İnsana yasalar ve anlaşmaların tanıdığı yetkiler toplamıdır.

TEMEL HAKLARIMIZ

Anayasamızda temel haklar ve özgürlükler, üç başlık altında toplanır. Bunlar:

1. Kişi Hak ve Hürriyetleri

- Kişi dokunulmazlığı
- Kişi hürriyeti ve güvenliği
- Özel hayatın gizliliği ve korunması (konut dokunulmazlığı, haberleşme hürriyeti)
- Yerleşme ve seyahat hürriyeti
- Din ve vicdan hürriyeti
- Düşünce ve kanaat hürriyeti
- Bilim ve sanat hürriyeti
- Basın ve yayımla ilgili hürriyetler (düzeltme ve cevap hakkı)
- Toplantı hak ve hürriyeti (dernek kurma hürriyeti, toplantı gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı)
- Mülkiyet hakkı
- Temel hak ve hürriyetlerin korunması

2. Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

- Ailenin korunması
- Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi

- Çalışma ile ilgili haklar
- Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt
- Ücrette adalet sağlanması
- Sağlık, çevre ve konut hakkı
- Sosyal güvenlik hakları
- Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması

3. Siyasi Haklar ve Ödevler

- Türk vatandaşlığı
- Seçme, seçilme, siyasi faaliyetlerde bulunma hakları
- Kamu hizmetine girme hakkı
- Dilekçe hakkı

Not: Temel hak ve özgürlüklerimizin kısıtlanabileceği durumlar; savaş hali, sıkıyönetim, seferberlik hali, olağanüstü hal, kamu sağlığı ve güvenliğinin bozulduğu durumlarda vs.

SORUMLULUK: Sorumluluk insanların yapması gerekenleri yerine getirmesidir nasıl bir kişi haklarını kullanıyorsa sorumluluklarını da yerine getirmesi gerekmektedir.

Örnek: Ailemize karşı işlerde yardımcı olma, okulda öğrenci olarak ders çalışma, çevreye karşı çevremizi temiz tutma sorumluluklarımız vardır.

Görev ve Sorumluluklarımız

1. Yasaların gerektirdiği kurallara uymak
2. Vergi vermek
3. Haklarını ve sorumluluklarını bilerek ona göre hareket etmek
4. Seçme ve seçilme hakkını kullanmak
5. Askere gitme görevini yerine getirmek
6. Kanun ve toplum kurallarını benimseyerek bunlara saygılı olmak
7. Demokrasi, özgürlük, eşitlik gibi kavramları benimseyerek bunlara uygun davranmak
8. Diğer bireylere karşı saygı ve sevgi dolu olarak toplumun huzurunu bozmadan yaşamak
9. Şiddetten uzak durup her zaman barışı savunmak
10. Her türlü çıkarıcılığa ve ayrımcılığa karşı çıkarak bu tarz davranışlardan uzak durmak.

Sorumluluk kazandırmaya yönelik her sürecin temel ve değişmez öğeleri

1-Bilgilendirme: Çocuğun davranışında istenen değişimin gerçekleşebilmesi için önce, çocuğun bu değişim hakkında bilgilendirilmesi gerekir.

•Çocuk davranışındaki değişimi bir ihtiyaç olarak görebilmeli..

2-Takip Etme: Çocuk, yapacağı iş hakkında bilgilendirildikten sonra, ona bir süre tanınması ve bu süre içinde işi yapıp yapmadığının takip edilmesi çocuğun sorumluluğu almasını kolaylaştırır.

3-Geri Bildirimde Bulunma: Eğer çocuk kendisine verilen sorumluluğu yerine getiriyorsa, olumlu sözler söylene-

rek motive edilmesi çocuğun kendine olan güvenini artırır, kendisiyle gurur duymasını sağlar.

4-Hatırlatma: Çocuk sorumluluğu almakta direnç gösteriyorsa yeniden bilgilendirme yapılması gereklidir.

5-Tekrar: Yapılması gerekenlerin sabırlı ve kararlı bir biçimde belirli aralıklarla tekrarlanması çocukta sorumluluk davranışının gelişmesine yardımcı olacaktır.

Sorumluluk Nedir?

Hak

Bir gruba dâhil olan bireylerin neleri yapabileceklerini gösterir.

Sorumluluk

Kişinin kendine ve başkalarına karşı yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerini zamanında yerine getirmesi zorunluluğudur.

Hak ve sorumluluklar birbirlerinin tamamlayıcısıdır. Bir grup ya da kurumda hak sahibi olmayı da beraberinde getirir.

Ayrıca haklarımızı kullanabilmemiz, öncelikli olarak hangi haklara sahip olduğumuzu bilmemize bağlıdır.

Evdeki Haklarımız

Ailemiz yeme, içme, barınma gibi temel ihtiyaçlarımızı karşılamalıdır.

16 yaşına kadar bir işte çalıştırılmamak hakkımızdır.

Eğitimimiz için ailemizin gereksinimleri yapması gerekmektedir.

Okuldaki Haklarımız

Temel eğitim görmek, en iyi şekilde öğrenmek.

Eğitim gördüğümüz yer temiz ve güvenli olmalıdır.

Teneffüse çıkmak.

Evdeki Sorumluluklarımız

Huzurlu bir aile ortamına uygun davranışlar sergilemek.

Derslerimde başarılı olabilmek için gerekli çalışmaları yapmak.

Odamı düzenli ve temiz tutmak.

Okuldaki Sorumluluklarımız

Dersin huzurunu bozmamak, derse katılmak.

Çevreyi temiz tutmak, çöpleri yere atmamak.

Derse zamanında girmek.

Toplumdaki Haklarımız

Oyun oynamak, müzik dinlemek.

Sevgi ve saygı görmek.

Gezmek, eğlenmek, sinemaya gitmek...

Sonuç olarak;

En önemli hakkımız Yaşama hakkıdır.

Haklarımızın bazıları yasalarla, bazıları ise ahlaki kurullarla güvence altına alınmıştır.

Toplumdaki Sorumluluklarımız

Başkalarını rahatsız etmeyecek tonda müzik dinlemek.

Kötü ve küfürü konuşmamak.

Trafik işaretlerine uymak, çevreyi temiz tutmak, otobüste yaşlı ve hamilelere yer vermek...

Toplu yaşamın gereği olarak başkalarının haklarına saygılı olmalı ve duyarlı davranmalıyız. Sorumluluklarımızı aksatmamalı ve hakların bütünüyle olduğunu unutmamalıyız.